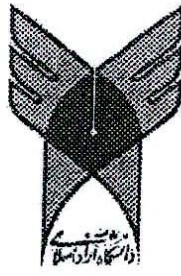

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سازمان پژوهش و فناوری

به نام خدا

مشور اخلاق پژوهش

بیاباری از خداوند سبحان و اعتماد بر این که عالم محضر خداست و همواره ناظر بر اعمال انسان و به منظور پاس داشتن مقام بلند دانش و پژوهش و نظریه آیه است
بیاگاه دانشگاه و اعتدای فرهنگ و تمدن بشری، ما دانشمندان و اصحاب هیأت علمی و اعضای دانشگاه آزاد اسلامی مشهد می گردیم اصول زیر را در انجام
فعالیت های پژوهشی در نظر قرار داده و از آن تعهد می کنیم:

- ۱- اصل برابری: التزام بر برابری جمعی از هرگونه رفتار غیر حرفه ای و اعلام موضع نسبت به کسانی که حوزه علم و پژوهش را به سبب های غیر علمی می آلودند.
- ۲- اصل رعایت انصاف و امانت: تمهید به اجتناب از هرگونه جانب داری غیر علمی و سواست از اموال، تجهیزات و منابع در اختیار.
- ۳- اصل شرف: تمهید به رواج دانش و ارائه نتایج تحقیقات و انتقال آن به همکاران علمی و دانشمندان به غیر از مواردی که منع قانونی دارد.
- ۴- اصل احترام: تمهید به رعایت حریم ها و حرمت ها در انجام تحقیقات و رعایت جانب تقدیر و خودداری از هرگونه حرمت شکنی.
- ۵- اصل رعایت حقوق: التزام به رعایت کامل حقوق پژوهشگران و پژوهشگران (انسان، حیوان و نبات) و سایر صاحبان حق.
- ۶- اصل واژداری: تمهید به صیانت از اسرار و اطلاعات محرمانه افراد سازندگان کشور و کلیه افراد و نهادهای مرتبط با تحقیق.
- ۷- اصل حقیقت جویی: تلاش در راستای پی جویی حقیقت و وفاداری به آن و دوری از هرگونه پنهان سازی حقیقت.
- ۸- اصل مالکیت مادی و معنوی: تمهید به رعایت کامل حقوق مادی و معنوی دانشگاه و کلیه همکاران پژوهش.
- ۹- اصل منافع ملی: تمهید به رعایت منافع ملی و در نظر داشتن پیشبرد و توسعه کشور و کلیه مراحل پژوهش.

دانشگاه آزاد اسلامی

واحد تهران مرکزی

دانشکده روانشناسی و علوم اجتماعی، گروه روانشناسی

پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد (M.A)

گرایش: کودکان استثنائی – عقب ماندگی ذهنی

عنوان :

مقایسه هوش هیجانی دانشآموزان پایه چهارم حساب نارسا،

نارساخوان و عادی شهر تهران

استاد راهنما :

دکتر مریم سیف نراقی

استاد مشاور :

دکتر عزت الله نادری

پژوهشگر :

نگار زندی

تابستان ۱۳۹۱

تقدیم بہ

تقدیم بہ پدر و مادر عزیزم

کہ وجودشان بر ایم ہمہ عشق بود و وجودم بر ایشان ہمہ رنج

توانشان رفت تا بہ توانایی برسم

مویشان سپیدی گرفت تا رسید بانم

آنان کہ فروغ نخبہشان

کرمی کلامشان

روشنی رویشان

سرمایہ جاودانہ زندگیم بودہ

و در برابر وجود کرمتان زانوی ادب بہ زمین می نهم و بادی مالالال از عشق و محبت بردستانان بوسہ می زنم .

و تقدیم بہ خواہرم

ایستادہ ای استوار کہ بزرگیت رامی ستایم تا تقدیر و سگر باشد بر گوشہ ای از مہربانیت .

پاسکزاری:

بر خود وظیفه می دانم که از اساتید کرامت و عزیزانی که در انجام این پژوهش دلسوزانه و صبورانه بار امانی های عمیق خود مرا به تلاش بیشتر همت تهیه این پایان نامه هدایت کردند نهایتاً پاسکزاری و تقدیر را به جا آورم، سرکار خانم دکتر مریم سیف نراقی استاد راهنما و جناب آقای دکتر عزت ا... نادی استاد مشاور این پژوهش و سرکار خانم دکتر مناز استکی استاد داور

تعهد نامه اصالت پایان نامه کارشناسی ارشد

اینجانب نگار زندی دانش آموخته مقطع کارشناسی ارشد ناپیوسته به شماره دانشجویی ۸۹۰۶۶۴۴۰۶۰۰ در رشته روانشناسی و آموزش کودکان استثنایی که در تاریخ ۱۳۹۱/۰۴/۱۴ از پایان نامه خود تحت مقایسه هوش هیجانی دانش آموزان حساب نارسا ، نارساخوان و عادی شهر تهران با کسب نمره ۱۸ و درجه عالی دفاع نموده ام بدینوسیله متعهد می شوم :

۱- این پایان نامه حاصل تحقیق و پژوهش انجام شده توسط اینجانب بوده و در موارد که دستاوردهای علمی و پژوهشیدیدگران (اعم از پایان نامه ، کتاب،مقاله و...) استفاده نموده ام ،مطابق ضوابط و رویه های موجود نام منبع مورد استفاده و سایر مشخصات آن را در فهرست ذکر و درج کرده ام .

۲- این پایان نامه قبلاً برای دریافت هیچ مدرک تحصیلی (هم سطح ،پایین تر یا بالاتر) در سایر دانشگاه و موسسا آموزش عالی ارائه نشده است .

۳- چنانچه بعد از فراغت از تحصیل ،قصد استفاده و هر گونه بهره برداری اعم از چاپ کتاب،ثبت اختراع و... از این پایان نامه داشته باشم ، از حوزه معاونت پژوهشی واحد مجوزهای مربوطه را اخذ نمایم .

۴- چنانچه در هر مقطع زمانی خلاف موارد فوق ثابت شود ،عواقب ناشی از آن را بپذیرم و واحد دانشگاهی مجز است با اینجانب مطابق ضوابط و مقررات رفتار نموده و در صورت ابطال مدرک تحصیلی ام هیچگونه ادعایی نخواهم داشت .

نام و نام خانوادگی : نگار زندی

تاریخ و امضا

بسمه تعالی

در تاریخ: ۱۳۹۱/۰۴/۱۴

دانشجوی کارشناسی ارشد آقای /خانم نگار زندی
از پایان نامه خود دفاع نموده و با
نمره ۱۸ بحروف هجده و با درجه عالی
مورد تصویب قرار گرفت .

امضاء استاد راهنما

دانشکده

(این چکیده به منظور چاپ در پژوهش نامه داسحاه بهیه شده است)

نام واحد دانشگاهی: تهران مرکزی	کد واحد: ۱۰۱	کد شناسایی پایان نامه: ۱۰۱۰۷۹۰۷۰۱۲۰۱۰
عنوان پایان نامه: مقایسه هوش هیجانی دانشآموزان پایه چهارم حساب نارسا، نارساخوان و عادی شهر تهران		
نام و نام خانوادگی دانشجو: نگار زندی	تاریخ شروع پایان نامه: ۱۳۹۰/۰۷/۱۴	تاریخ دفاع از پایان نامه: ۱۳۹۱/۰۴/۱۴
شماره دانشجویی: ۸۹۰۶۶۴۴۰۶۰۰	رشته تحصیلی: روانشناسی کودکان استثنایی - عقب ماندگی ذهنی	
استاد / استادان راهنما: دکتر مریم سیف نراقی		
استاد / استادان مشاور: دکتر عزت اله نادری		
آدرس و شماره تلفن:		
چکیده پایان نامه (شامل خلاصه، اهداف، روش های اجرا و نتایج به دست آمده):		
<p>هدف: پژوهش حاضر به منظور بررسی و مقایسه بینش هیجانی دانش آموزان حساب نارسا، نارساخوان و عادی شهر تهران اجراشد روش تحقیق: این تحقیق از نوع کاربردی و شیوه انجام گرفتن آن زمینه ای است. جامعه آماری: جامعه تحقیق حاضر شامل کلیه دانش آموزان پایه چهارم حساب نارسا، نارساخوان و عادی شهر تهران بود که در سال تحصیلی ۹۱-۹۰ در مدارس ابتدایی و نارسانی های ویژه در یادگیری مشغول به تحصیل بودند. نمونه، حجم و نحوه گزینش آن: در این پژوهش ۴۵ دانش آموز چهارم ابتدایی (۱۵ دانش آموز دختر عادی، ۱۵ دانش آموز حساب نارسا، ۱۵ دانش آموز دختر نارساخوان) از شهر تهران شرکت داشتند. در تحقیق مورد نظر برای انتخاب نمونه گروه حساب نارسا و نارساخوان از روش نمونه گیری در دسترس استفاده شده است و این ۲ گروه و گروه عادی از نظر سن، میزان تحصیلات والدین، وضعیت اقتصادی و اجتماعی همتا شده اند. روش جمع آوری داده ها و ابزارهای آن: جهت اندازه گیری بینش هیجانی و مولفه های آن از آزمون بینش هیجانی بار - آن استفاده گردید. روش آماری: به منظور تجزیه و تحلیل داده های حاصله از پرسشنامه از تحلیل واریانس یک راهه بهره گرفته شده. نتایج: نتایج حاصله از آزمونهای آماری نشان داده که دانش آموزان گروه های حساب نارسا، نارساخوان و عادی در مولفه های بینش هیجانی نظیر انطباق پذیری، خلق کلی و تاثیر مثبت تفاوت معنی دار دارند که بطور کلی میانگین خرده مقیاس ها در دانش آموزان عادی بالاتر از دانش آموزان نارساخوان و حساب نارسا است. بالاترین میانگین خرده مقیاس های بینش هیجانی مربوط به دانش آموزان عادی و پایین ترین مربوط به دانش آموزان حساب نارسا است. اما در مولفه هایی نظیر مهارتهای میان فردی، درون فردی و مدیریت فشار روانی تفاوت معنی دار نبود. بطور کلی میانگین این خرده مقیاس ها در سه گروه دانش آموزان نارساخوان، حساب نارسا و عادی متفاوت نیست. همچنین به طور کلی میانگین بینش هیجانی در دانش آموزان عادی بالاتر از دانش آموزان حساب نارسا و نارساخوان است. بالاترین میانگین بینش هیجانی مربوط به دانش آموزان عادی و پایین ترین مربوط به دانش آموزان حساب نارسا است. پیشنهاد: با توجه به این مسئله که بینش هیجانی دانش آموزان حساب نارسا نسبت به دانش آموزان عادی پایین تر میباشد پیشنهاد میگردد بسته های آموزشی بینش هیجانی جهت ارتقا بینش هیجانی و مولفه های ان متناسب با روشهای آموزش و درمان دانش آموزان مبتلا به نارسائی های ویژه در یادگیری تهیه و تدوین گردد. واژه های کلیدی (بینش هیجانی، حساب نارسا، نارساخوانی)</p>		

نظر استاد راهنما برای چاپ در پژوهش نامه دانشگاه مناسب است

تاریخ و امضا: مناسب نیست

فهرست مطالب

عنوان صفحه

فصل اول : کلیات پژوهش

- ۱-۱ مقدمه..... ۲
- ۲-۱ بیان مساله..... ۶
- ۳-۱ اهداف تحقیق..... ۶
- ۴-۱ اهمیت و ضرورت تحقیق..... ۷
- ۵-۱ فرضیه تحقیق..... ۸
- ۶-۱ مدل تحقیق..... ۹
- ۷-۱ روش تحقیق..... ۹
- ۸-۱ جامعه آماری..... ۹
- ۹-۱ نمونه آماری ، حجم و نحوه گزینش آن..... ۹
- ۱۰-۱ روش جمع آوری داده ها و ابزارهای آن..... ۱۰
- ۱۱-۱ روش آماری..... ۱۰
- ۱۲-۱ محدودیت های تحقیق..... ۱۰
- ۱۳-۱ تعاریف متغیرها و واژه های کلیدی..... ۱۱

فصل دوم : پیشینه موضوع پژوهش

- ۱-۲ مقدمه..... ۱۵
- ۲-۲ هیجان چیست؟..... ۱۵
- ۳-۲ هوش چیست..... ۱۶
- ۴-۲ تعاریف بینش هیجانی..... ۱۷
- ۵-۲ نظریه های بینش هیجانی..... ۱۹
- ۱-۵-۲ مدل بینش هیجانی دانیل گلمن..... ۱۹

- ۲۱ ۲-۵-۲ مدل بیش هیجانی بار- آن
- ۲۲ ۲-۵-۳ مدل بیش هیجانی برادبری و گریوز
- ۲۳ ۲-۶ رویکردهای بیش هیجانی
- ۲۶ ۲-۷ نظریه های مربوط به هیجان
- ۲۷ ۲-۸ اهمیت بیش هیجانی
- ۲۷ ۲-۹ بیش هیجانی و یادگیری
- ۲۸ ۲-۱۰ عوامل اثرگذار بر بیش هیجانی و توانایی یادگیری
- ۲۹ ۲-۱۱ بیش هیجانی ، موفقین آموزشگاهی
- ۳۰ ۲-۱۲ تعاریف مختلف نارسائی های ویژه در یادگیری
- ۳۲ ۲-۱۳ شیوع
- ۳۳ ۲-۱۴ سبب شناسی
- ۳۴ ۲-۱۵ تعریف نارساخوانی
- ۳۵ ۲-۱۶ علائم نارساخوانی
- ۳۶ ۲-۱۷ نشانه های بالینی نارساخوانی
- ۳۷ ۲-۱۸ ملاک تشخیص نارساخوانی
- ۳۸ ۲-۱۹ انواع اختلال خواندن
- ۳۸ ۲-۲۰ حساب نارسا
- ۴۰ ۲-۲۱ سبب شناسی
- ۴۰ ۲-۲۲ عوامل حساب نارسا
- ۴۲ ۲-۲۳ ملاک های تشخیص حساب نارسا
- ۴۲ ۲-۲۴ طبقه بندی اختلال ریاضی
- ۴۳ ۲-۲۵ نظریه های مرتبط با نارسائی های یادگیری ریاضی
- ۴۴ ۲-۲۶ پژوهش های انجام شده به زبان فارسی

۲۷-۲ پژوهش های انجام شده به زبان انگلیسی..... ۴۷

فصل سوم : روش انجام پژوهش

۳-۱ مقدمه..... ۵۰

۳-۲ روش تحقیق..... ۵۰

۳-۳ جامعه آماری..... ۵۱

۳-۴ نمونه آماری، حجم و نحوه گزینش..... ۵۱

۳-۵ روش جمع آوری داده و ابزارهای آن..... ۵۲

۳-۵-۱ ابزار..... ۵۲

۳-۶ پایایی و روایی آزمون..... ۵۳

۳-۷ روش نمره گذاری..... ۵۴

۳-۸ روش تجزیه و تحلیل داده ها..... ۵۵

فصل چهارم : یافته های پژوهش

۴-۱ مقدمه..... ۵۷

۴-۲ توصیف داده ها..... ۵۸

۴-۳ تحلیل داده ها..... ۶۰

فصل پنجم : خلاصه تحقیق ، نتیجه گیری و پیشنهادها

۵-۱ مقدمه..... ۷۰

۵-۲ خلاصه تحقیق..... ۷۰

۵-۳ بحث و نتیجه گیری..... ۷۲

۵-۴ محدودیت های تحقیق..... ۷۵

۵-۴-۱ محدودیت های در اختیار پژوهشگر..... ۷۵

۵-۴-۲ محدودیت های خارج از کنترل پژوهشگر..... ۷۵

۵-۵ پیشنهادهای تحقیق..... ۷۵

- ۷۵ ۱-۵-۵ پیشنهادهای حاصل از یافته های تحقیق
- ۷۶ ۲-۵-۵ پیشنهادهای پژوهش مبتنی بر تجربه محقق
- ۷۸ منابع
- ۸۱ پیوست
- ۸۲ پیوست شماره ۱ : فهم هیجانی نه هوش هیجانی
- ۸۵ پیوست شماره ۲ : پرسشنامه بینش هیجانی بار- آن

فهرست جداول

عنوان	صفحه
جدول ۱-۲ ویژگی های ساختاری بینش هیجانی.....	۲۴
جدول ۱-۴ شاخص های توصیفی بینش هیجانی و خرده مقیاس های آن در سه گروه دانش آموزان
.....	۵۸
جدول ۲-۴ جدول خلاصه تحلیل واریانس یک راهه برای نمرات بینش هیجانی در سه گروه دانش
آموزان.....	۶۰
.....
جدول ۳-۴ نتایج آزمون تعقیبی توکی.....	۶۱
جدول ۴-۴ جدول خلاصه تحلیل واریانس یک راهه برای میزان مهارت میان فردی در سه گروه
دانش آموزان.....	۶۲
جدول ۵-۴ جدول خلاصه تحلیل واریانس یک راهه برای میزان مهارت درون فردی در سه گروه
دانش آموزان.....	۶۳
جدول ۶-۴ جدول خلاصه تحلیل واریانس یک راهه برای مدیریت فشار روانی در سه گروه دانش
آموزان.....
مثبت در سه گروه دانش‌آموزان ۱۶۴۴	
جدول ۸-۴ نتایج آزمون تعقیبی توکی.....	۶۵
جدول ۹-۴ جدول خلاصه تحلیل واریانس یک راهه برای نمرات انطباق پذیری در سه گروه دانش
آموزان.....	۶۶
جدول ۱۰-۴ نتایج آزمون تعقیبی توکی.....	۶۶
جدول ۱۱-۴ جدول خلاصه تحلیل واریانس یک راهه برای نمرات خلق کلی در سه گروه دانش
آموزان.....	۶۷

فهرست نمودارها

صفحه	عنوان
۵۹	نمودار ۴-۱ میانگین بینش هیجانی در سه گروه دانش آموزان.....
۶۰	نمودار ۴-۲ میانگین خرده مقیاس های بینش هیجانی در سه گروه دانش آموزان.....

چکیده

پژوهش حاضر به منظور بررسی و مقایسه بینش هیجانی دانش آموزان حساب نارسا، نارسا خوان و عادی شهر تهران اجرا شد. این تحقیق از نوع کاربردی و شیوه انجام گرفتن آن زمینه ای است. جامعه تحقیق حاضر شامل کلیه دانش آموزان پایه چهارم حساب نارسا، نارسا خوان و عادی شهر تهران بود که در سال تحصیلی ۹۰-۹۱ در مدارس ابتدایی و نارسانی های ویژه در یادگیری مشغول به تحصیل بودند. در این پژوهش ۴۵ دانش آموز چهارم ابتدایی (۱۵ دانش آموز دختر عادی، ۱۵ دانش آموز حساب نارسا، ۱۵ دانش آموز دختر نارسا خوان) از شهر تهران شرکت داشتند. در تحقیق مورد نظر برای انتخاب نمونه گروه حساب نارسا و نارسا خوان از روش نمونه گیری در دسترس استفاده شده است و این ۲ گروه و گروه عادی از نظر سن، میزان تحصیلات والدین، وضعیت اقتصادی و اجتماعی همتا شده اند. جهت اندازه گیری بینش هیجانی و مولفه های آن از آزمون بینش هیجانی بار - آن استفاده گردید. به منظور تجزیه و تحلیل داده های حاصله از پرسشنامه از تحلیل واریانس یک راهه بهره گرفته شده. نتایج حاصله از آزمونهای آماری نشان داده که دانش آموزان گروه های حساب نارسا، نارسا خوان و عادی در مولفه های بینش هیجانی نظیر انطباق پذیری، خلق کلی و تاثیر مثبت تفاوت معنی دار دارند که بطور کلی میانگین خرده مقیاس ها در دانش آموزان عادی بالاتر از دانش آموزان حساب نارسا و حساب نارسا است. بالاترین میانگین خرده مقیاس های بینش هیجانی مربوط به دانش آموزان عادی و پایین ترین مربوط به دانش آموزان حساب نارسا است. اما در مولفه هایی نظیر مهارتهای میان فردی، درون فردی و مدیریت فشار روانی تفاوت معنی دار نبود. بطور کلی میانگین این خرده مقیاس ها در سه گروه دانش آموزان نارسا خوان، حساب نارسا و عادی متفاوت نیست. همچنین به طور کلی میانگین بینش هیجانی در دانش آموزان عادی بالاتر از دانش آموزان حساب نارسا و نارسا خوان است. بالاترین میانگین بینش هیجانی مربوط به دانش آموزان عادی و پایین ترین مربوط به دانش آموزان حساب نارسا است. با توجه به این مسئله که بینش هیجانی دانش آموزان حساب نارسا نسبت به دانش آموزان عادی پایین تر میباشد پیشنهاد میگردد بسته های آموزشی بینش هیجانی جهت ارتقا بینش هیجانی و مولفه های ان متناسب با روشهای آموزش دانش آموزان مبتلا به حساب نارسائی تهیه و تدوین گردد.

(کلید واژه: بینش هیجانی، حساب نارسا، نارسا خوان)

فصل اول

کلیات پژوهش

۱-۱ مقدمه

هوش به عنوان یکی از وجوه قابل توجه در سازش یافتگی با محیط و از عوامل مهم تفاوت‌های فردی به شمار می‌رود و برخی از صاحب نظران هوش را به عنوان ماهیتی واحد و برخی آن را واجد مولفه‌ها و مقوله‌های بی شماری می‌دانند. از زمانی که مفهوم هوش از مطالعات آزمایشگاهی و آزمون‌های معام شکل و کاغذ مدادی به سطح جامعه در روابط بین فردی انتقال یافت مفاهیمی چون بینش اجتماعی و بین فردی و بینش هیجانی اذهان پژوهشگران را به خود مشغول کرده است. (برادبری و گراوینز^۱، ترجمه گنجی ۱۳۸۸، ص ۱۲) مطالعات انجام شده مبین نقش و اهمیت بینش هیجانی در شئون مختلف زندگی افراد اعم از تحصیل، شغل و روابط اجتماعی است. پاسخ به این سوال که "چگونه از عواطف و هیجان‌های خود استفاده کنیم؟" سال‌های سال ذهن اندیشمندان را به خود مشغول ساخته بود و این گونه مفهوم بینش هیجانی مطرح شده است. به سخن دیگر بینش هیجانی ظرفیتی است که برای شناخت احساسات خود و دیگران و مدیریت موثر خود و دیگران به کار برده می‌شود. افرادی که از بینش هیجانی بالاتری برخوردارند عواطف خود و دیگران را به وضوح درک می‌کنند، قادر به مدیریت عواطف می‌باشند و به همین دلیل نیز با مشکلات به طور خودکارآمدی برخورد نموده و ارزیابی مثبت از زندگی خود دارند. در حقیقت بینش هیجانی به نوع ادراک دانش‌آموزان از رفتار معلم تاثیر گذار است. دانش‌آموزانی که بینش هیجانی بالاتری دارند رفتار معلمین خود را مثبت‌تر ارزیابی می‌کنند. (گل‌من^۲، ۱۹۹۵، ترجمه پارسا ص ۹۹)

^۱Bradberry & Greaves

^۲Goleman

بلاک و بلاک^۱ (۱۹۸۰، به نقل از مایروسالوی^۲ ۲۰۰۲ ص ۱۷۴) دریافتند که ابعاد مهم بیش هیجانی را می توان اطمینان به خود، خوش بینی و تعادل هیجانی دانست. افرادی که دارای بیش هیجانی بالاتری هستند اصولی و مسئولیت پذیر هستند، عوامل خود و دیگران را به درستی تدبیر و ابراز می کنند، قانع هستند، با خودشان و دیگران و محیط اجتماعی شان راحتند، اجتماعی، خود انگیخته و با نشاط هستند و تجارب جدید را می پذیرند. امروزه این عقیده مطرح است: افرادی که دارای بیش هیجانی بالاتری هستند بهتر می توانند بحالش های زندگی غلبه نمایند و به طور موثر تری هیجانات خود را مهار کنند، که البته هر کدام سهم زیادی در تامین یک «بهداشت روانی خوب و کامل» دارند و بیش هیجانی همبستگی زیادی با سبک های غلبه و بیماریهای روانی دارد. ایجاد اختلالات روانی به اختلال در سیستم هیجانی مربوط می شود اختلالاتی مانند افسردگی انواع اضطرابها و مشکلات یادگیری دارای بنیادهای عاطفی و هیجانی آشکار می باشند و بیش هیجانی بر پردازش اطلاعات مهیج و استفاده از آن در جهت فعالیت های شناختی مانند حل مسئله و یادگیری دلالت می کند (شریفی درامدیو آقاییار، ۱۳۸۶، ص ۱۷۰)، همچنین توانایی شناختی و قدرت یادگیری و پیشرفت تحصیلی کودکان شدیداً تحت تاثیر حالات عاطفی و اختلالات رفتاری آنان است. مفهوم یادگیری در طول زندگی بشر یکی از مفاهیم مورد توجه بوده است و برای مدت بیشتر از یکصد سال بهره هوشی به عنوان معیاری برای سنجش هوش فردی محسوب می شود. آزمون بهره هوشی تنها شاخصی بود که نشان دهنده توانایی یادگیری فردی به شمار می رفت. اما برای رفع مشکلات فردی، هوش آزمایشگاهی کافی نبود. به اعتقاد گلن برای پیش بینی شایستگی یک فوید، اهمیت بهره هوشی کمتر از بیش هیجانی است به عقیده وی بیش هیجانی یعنی توانایی ابراز تمایلات عاطفی و هیجانی فوید و توانایی اداره مطلوب خلق و خوی و مهارت های اجتماعی مطلوب، علاوه بر این بیش هیجانی برع ملکرد تحصیلی نیز تاثیر دارد. (گلن ۱۹۹۵، ترجمه پارسا، ص ۱۱۲) از نیمه دوم قرن ۲۰ پژوهش و مطالعه درباره کودکانی آغاز شده است که حالت و کردار

^۱Block & Bolck

^۲Mayer & Solovey

آنان برای بسیاری از پدران و مادران و معلمان و مددکاران حیرت کننده است. زیرا اغلب آنان علی رغم داشتن هوش طبیعی، بدون بهره گیری از آموزش های ویژه قادر به ادامه تحصیل نیستند یا برخی دیگر ممکن است یک روز مطالب را به خوبی فراگیرند و در روز دیگر تمام آن را فراموش کنند. بسیاری از این کودکان تنها در یادگیری چند موضوع درسی دشواری دارند. مشکلات یادگیری این گونه کودکان معمولاً با افزایش سن آنان وخیم تر می شود به طوری که مشکل آنان که زمانی به راحتی تشخیص داده می شد، صراحت و روشنی خود را از دست می دهد، این مشکل به سایر زمینه ها نیز سرایت می کند. اصطلاح نارسانی های ویژه در یادگیری عبارت از مجموعه ای از نشانه ها است و لذا نارسایی یا اختلال خاصی را در کودک با زمینه ای ویژه از تحصیل او مشخص نمی کند. این اصطلاح صرفاً نشان می دهد، افرادی که تحت این عنوان تشخیص داده می شوند نیازمند کمک آموزشی ویژه می باشند. کودکان با نارسایی های ویژه در یادگیری کودکانی هستند که جهان را به گونه ای متفاوت و یا غیر معمول درک می کنند. (سیف نراقی و نادری، ۱۳۹۰ ص ۷) نارسانی های ویژه در یادگیری می تواند شخص را از تلاش و کوشش بازدارد و علاقه های او را از بین ببرد، حتی اعتماد را در ساعی ترین دانش آموزان از میان ببرد. نارسانی های ویژه در یادگیری یکی از علل شکست های آموزشگاهی محسوب می شود و دانش آموزان مبتلا به این اختلال در یک یا چند ماده درسی پیشرفت متناسب با توان بالقوه خویش نشان نمی دهند. (دلپاز، گراهام^۱ ۱۹۹۷ به نقل از عابدی، ۱۳۸۹ ص ۸۲) نارسانی های ویژه در یادگیری توجه به راهنمای آماری و تشخیص بیماریهای روانی^۲ به سه دسته اختلال در خواندن، اختلال در ریاضیات و اختلال در بیان نوشتاری تقسیم شده است. مشکلات خواندن از اساسی ترین مشکلاتی است که کودکان با نارسایی های ویژه در یادگیری با آن مواجه هستند زیرا کودکی که نمی تواند بخواند، شانس بسیار کمی جهت موفقیت در مدرسه دارد و هم چنین مشکلات یادگیری کودکان در زمینه ریاضیات در مقایسه با سایر زمینه های نارسانی های ویژه در یادگیری مانند خواندن و نوشتن کمتر مورد تحقیق و بررسی قرار

^۱Delpaz & Graham

^۲Dsm – Iv

گرفته است. (سیف نراقی و نادری، ۱۳۹۰ ص ۵۰) نارسایی ویژه در یادگیری ریاضیات یکی از نارسایی های یادگیری است که توانایی یادگیری و بکارگیری مفاهیم ریاضی را تحت تاثیر قرار می دهد و با توجه به اینکه مهارت های ریاضی یکی از مهارت های اجتماعی بسیار مهم در زندگی روزمره است، فرد مبتلا به آن با مشکلات متعددی مواجه می شود. (دلپاز، گراهام ۱۹۹۷ به نقل از عابدی، ۱۳۸۹ ص ۸۳).

دانش آموزان با نارسایی های ویژه در یادگیری که به طور مداوم و مکرر شکست تحصیلی را تجربه می کنند نسبت به مشکلات رفتاری - اجتماعی و هیجانی آسیب پذیرتر هستند. انتظار می رود این دانش آموزان پس از تجربه شکست و احساس ناشایستگی در چند سال متوالی تحصیلی، علائمی از پریشانی و بیگانگی از دنیای مدرسه را بروز دهند. تامبلین برو لی^۱ (۲۰۰۰) بیان می کند که مشکلات هیجانی در افراد با نارسایی های ویژه در یادگیری نسبت به افراد بدون نارسایی های ویژه در یادگیری بیشتر است. شومینکر^۲ (۱۹۹۵) نیز اشاره می کند که افراد با نارسایی های ویژه در یادگیری در مولفه های بینش هیجانی از جمله در حل مسئله نسبت به افراد عادی ضعیف تر عمل می کنند. در یافته ای دیگر گلان (۱۹۹۵) بیان می کند که کاهش بینش هیجانی باعث کاهش سطح تفکر و مشکلات یادگیری می شود. در پژوهش دیگری نیز نشان داده شده است که بینش هیجانی دانش آموزان باو بدون نارسایی های ویژه در یادگیری متفاوت است و میزان بینش هیجانی دانش آموزان حساب نارسا کمتر از دانش آموزان عادی است. (آصفی، معصومه، ۱۳۸۸). بر اساس این شواهد می توان نتیجه گرفت که دانش آموزان حساب نارسا و نارسا خوان ممکن است در به کلرگیری مولفه های بینش هیجانی و چگونگی درک و استفاده موثر از بینش هیجانی در زندگی روزمره، مشکلاتی داشته باشند. همچنین دانش آموزان با نارسایی های ویژه در یادگیری از نحوه ی کار ذهنی خویش آگاهی نداشته و از راهبردهایشناختی مناسب و قابل استفاده برای تسهیل فراگیرینخود استفاده نمی کنند و در نتیجه خود فعالانه در جریان یادگیری

¹Tomblyn bruly

²Shumynker